Memo

Zaaknummer	Z-24-531125
Documentnummer	DOC-24-973496
Van	College
Datum	27 november 2024
Onderwerp	Wensen en bedenkingen initiatiefvoorstel Hart voor Medemblik – Hart voor de democratie

Aanleiding
Hart voor Medemblik heeft op 27 november jl. het definitieve initiatiefvoorstel ingediend met de titel Hart voor de democratie. Op grond van het Reglement van orde voor de gemeenteraad, heeft het college 3 weken de tijd om hierop wensen en bedenkingen uit te brengen.

Wensen en bedenkingen
Het initiatiefvoorstel is opgebouwd uit verschillende punten. Per punt geeft het college haar wensen en bedenkingen.

A: Een informatieve onepager over de verkiezingen bij de stempas te voegen, zodat kiezers goed geïnformeerd zijn over het stemproces.
De inwoners, die hun stem mogen uitbrengen bij een verkiezing, ontvangen als eerste een stempas thuis. Daarna krijgt elke adres een zogenaamd huis-aan-huis biljet (of kandidatenlijst) toegezonden. Dit formulier wordt toegezonden in een enveloppe. Elk huis-aan-huis-biljet zit apart in enveloppe met daarop het adres. Het verzenden in een enveloppe wordt gedaan om te voorkomen dat inwoners zouden kunnen denken dat het om reclame gaat. Op de enveloppe staat ook de inhoud vermeld. Op het huis-aan-huis biljet staan naast alle kandidatenlijsten ook alle stemlocaties binnen onze gemeente , alsmede uitleg over het stemproces en informatie over het aanvragen van een machtiging , het aanvragen van een kiezerspas bij het stemmen in een andere gemeente en informatie wat te doen bij kwijtraken van de stempas.
Ingevolge het Kiesbesluit (art J 1) is de burgemeester verplicht om dit te bezorgen bij de kiezers. Daarnaast staat al deze informatie ook op de website van de gemeente Medemblik.

Wij zien geen aanleiding om nog meer informatie te verstrekken.

B: Onderzoek te doen naar het openen van meer stemlocaties in de gemeente om de toegankelijkheid voor kiezers te verbeteren en de opkomst te verhogen.
In de gemeente Medemblik zijn 29 stemlocaties beschikbaar voor de verkiezingen. Elke kern heeft zijn eigen stemlocatie en in grotere kernen zijn meerdere stemlocaties. Bij een hoge opkomst zorgt de gemeente voor extra stembureaus binnen de locaties zodat een vlotte doorloop is gegarandeerd. Alle stembureaus zijn toegankelijk voor mindervaliden en in de nabijheid van de stemlocaties is voldoende parkeerruimte aanwezig.

Er zijn voldoende stemlocaties binnen onze gemeente. Wij zien geen aanleiding om hier nader onderzoek naar te doen.

C: Offertes op te vragen voor online stemhulpen, zoals Kieskompas of Stemwijzer en op basis daarvan een weloverwogen keuze maken welke stemhulp het beste aansluit bij de behoeften van de gemeente en haar inwoners, zodat zij beter ondersteund worden bij het maken van een geïnformeerde stemkeuze.
E: Samen te werken met maatschappelijke organisaties om de opkomst bij verkiezingen te bevorderen en moeilijk bereikbare groepen te betrekken.
F: Een overzichtelijke en interactieve website te ontwikkelen met verkiezingsuitslagen, geïnspireerd door het voorbeeld van de gemeente Amsterdam.
G: Samenwerken met YouMedemblik of een ander gratis platform dat een fysiek magazine publiceert over nieuws in de gemeente Medemblik, om in aanloop naar de verkiezingen een speciale verkiezingseditie te realiseren.

Het college heeft bedenkingen bij het treffen van bepaalde maatregelen en/of het inzetten van middelen, zonder dat van te voren onderzoek is gedaan naar wat het juiste is voor de gemeente Medemblik. Via een inwonerspeiling kan er onderzoek gedaan worden naar de wensen en verwachtingen van inwoners rondom de gemeenteraadsverkiezingen, waarbij de volgende onderwerpen aan bod zouden kunnen komen:

- Op welke manier, via welke kanalen en waarover willen inwoners geïnformeerd worden over de verkiezingen?
- Welke behoefte leeft er onder inwoners met betrekking tot een online stemwijzer?
- Onder inwoners peilen wat hun motieven zijn om wel of niet te gaan stemmen zodat we op basis van dat inzicht de opkomst mogelijk kunnen bevorderen.

Een inwonerspeiling kost ongeveer € 3.500.

Op basis van de uitkomst van deze peiling, kunnen middelen ingezet worden zoals een aparte website, een verkiezingskrant of stemwijzer. Wat hiervan de kosten zijn, is afhankelijk van de uitkomsten van de inwonerspeiling.
Wat betreft een verkiezingswebsite: een verkiezingswebsite met bijbehorende url zal, evenals alle gemeentelijke websites, moeten voldoen aan de regels en eisen op het gebied van toegankelijkheid en veiligheid. Hier hangt een, nader te bepalen, kostenplaatje aan.

D: Een evaluatie uit te voeren na iedere verkiezing om verbeterpunten op te halen en het stemproces verder te optimaliseren.
Na de verkiezingen worden de stembureauleden die hebben deelgenomen aan de verkiezingen gevraagd of zij hun ervaring met ons willen delen en of er voor ons verbeterpunten zijn om het proces te optimaliseren. Op deze manier verwerken wij de input van de mensen die nauw bij dit proces betrokken zijn bij een volgende verkiezing.
Na de verkiezingen vindt er daarnaast een bijeenkomst met evaluatiegesprek plaats, met de collega's die meegewerkt hebben aan de verkiezingen. De verbeterpunten worden meegenomen naar de volgende verkiezingen.

De evaluatie wordt al gedaan om het proces waar nodig te verbeteren.

H: Een dekkingsvoorstel te doen aan de raad, zodat de voorgestelde maatregelen uitgevoerd kunnen worden.
Op dit moment zijn de financiële gevolgen bij het invoeren van de voorgestelde maatregelen niet bekend, zodat het college hiervoor geen dekkingsvoorstel kan doen.
Wel kan het college meegeven dat voor deze terugkerende structurele lasten in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 geen dekking aanwezig is. De Algemene reserve kan niet worden ingezet voor dekking van structurele lasten. Daarnaast willen wij u ter overweging meegeven dat de eerstvolgende verkiezingen in het ravijnjaar 2026 vallen. Als er extra middelen

beschikbaar worden gesteld voor dit doel, zal dat ten koste moeten gaan van (nog meer) andere zaken.

2. Artikel 6 lid 2 van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Medemblik te wijzigen.
Het college heeft geen wensen of bedenkingen ten aanzien van dit punt, omdat dit een verordening van de raad zelf is en het huidige budget hiervoor het raadsbudget is.
Wel kan het college meegeven dat voor deze extra uitgaven, te weten € 36.000 structureel, in de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 geen dekking aanwezig is. De Algemene reserve kan niet worden ingezet voor dekking van structurele lasten. Daarnaast willen wij u ter overweging meegeven dat de eerstvolgende verkiezingen in het ravijnjaar 2026 vallen. Als er extra middelen beschikbaar worden gesteld voor dit doel, zal dat ten koste moeten gaan van (nog meer) andere zaken.